

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS NUTARIMO „DĖL DIDŽIAUSIOS ELEKTROS ENERGIJOS, PAGAMINTOS IŠ
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ, KAINOS NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“
PROJEKTUI PATEIKTŲ PASTABŲ DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
	AB „Lietuvos energija“			
1.	<p>Nutarimas. 4. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d. tuo atveju, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo pakeitimo gaunamas iki 2019 m. gegužės 1 d. Tuo atveju, jeigu Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas dėl Įstatymo pakeitimo gaunamas po 2019 m. gegužės 1 d., šis nutarimas įsigalioja praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo Įstatymo pakeitimams dienos.</p>	Atkreiptinas dėmesys, jog šiame nutarimo punkte vartojamas „Įstatymo pakeitimo“ trumpinys, kuris nutarimo projekte nėra apibrėžtas.	Nurodyti, kas yra laikoma „Įstatymo pakeitimu“.	Kadangi Europos Komisija patvirtino valstybės pagalbos schemą, sąlyginio įsigaliojimo punktas naikinamas.
2.	<p>3 punktas. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 1 punktu, 20 straipsnio 6 dalimi ir kitomis Įstatymo nuostatomis.</p>	1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 8 dalis, 11 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato Komisijos kompetencija patvirtinti atitinkamų kainų nustatymo metodikas. Pažymėtina, kad vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 16 punktu, teisinis pagrindas priimti Metodiką 1 turi būti nurodomas Komisijos nutarimo preambulėje, o ne pačioje Metodikoje 1.	Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 1 punktu, 20 straipsnio 6 dalimi ir kitomis Įstatymo nuostatomis.	Atsižvelgta.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
3.	<p>5 punktas.</p> <p>5. Metodikoje vartojamos šios sąvokos: <...></p> <p>Elektrinės įsteigimas – elektrinės gamybos (gavybos) įrenginių techninio projekto parengimas, įrenginių įsigijimas, sumontavimas, derinimas ir baigiamieji darbai.</p> <p>Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas (toliau – gamintojas) – asmuo, nuosavybės ar kitais teisėtais pagrindais valdantis ir eksploatuojantis elektros energijos gamybos įrenginį, elektros energijai gaminti naudojančią atsinaujinančius energijos išteklius, bei turintis atitinkamą leidimą verstis elektros energijos gamybos veikla arba ketinantis plėtoti elektros energijos gamybą.</p> <p>Elektros tinklo operatorius (toliau – operatorius) – asmuo, kuris licencijoje nurodytoje teritorijoje nuosavybės ar kitais teisėtais pagrindais valdo ir eksploatuoja elektros energijos perdavimo tinklą arba elektros energijos skirstomąjį tinklą.</p>	<p>1. Pažymėtina, kad dėstomos sąvokos neatitinka Rekomendacijų 63 punkto, kuriame nurodyta, kad teisės akte vartojamos sąvokos išdėstomos viename punkte punktų papunkčiais abėcėlės tvarka.</p> <p>2. Rekomendacijų 6.5 papunktyje nurodyta, kad „<...> <i>Įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose neturi būti apibrėžiamos įstatymuose vartojamos ar jau apibrėžtos sąvokos, tačiau gali būti apibrėžiamos tik tame įgyvendinamajame teisės akte vartojamos sąvokos.</i> <...>“. Pažymėtina, jog „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojo“ sąvoka yra apibrėžta AIEĮ 2 straipsnio 25 dalyje.</p> <p>3. Atkreiptinas dėmesys, jog Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 47 dalyje yra apibrėžta Tinklų operatoriaus sąvoka – perdavimo sistemos operatorius ir (ar) skirstomųjų tinklų operatorius. Atsižvelgiant į tai, siūlytina vartoti vienodą terminologiją, t. y. Tinklų operatorius.</p> <p>4. AIEĮ 2 straipsnio 14 dalyje yra įtvirtinta, jog elektrinė yra elektros energijos gamintojo nuosavybės ar kita teise valdomi vienas ar daugiau tarpusavyje technologiškai susijusių įrenginių ir jų technologinių priklausinių elektros energijai gaminti ar elektros ir šilumos energijai gaminti bendrosios gamybos būdu. Atsižvelgdami į tai, prašome aiškiai nurodyti, ar Metodikoje 2 vartojama elektrinės sąvoka apima visas elektrines, nepriklausomai nuo kuro rūšies, kuris naudojamas elektros energijai gaminti, ar tik tas elektrines, kurios elektros energiją gamina iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau</p>	<p>Sąvokų apibrėžimus išdėstyti punkto papunkčiais.</p> <p>Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas (toliau gamintojas) – asmuo, nuosavybės ar kitais teisėtais pagrindais valdantis ir eksploatuojantis elektros energijos gamybos įrenginį, elektros energijai gaminti naudojančią atsinaujinančius energijos išteklius, bei turintis atitinkamą leidimą verstis elektros energijos gamybos veikla arba ketinantis plėtoti elektros energijos gamybą.</p> <p>Elektros tinklo operatorius (toliau – operatorius) – asmuo, kuris licencijoje nurodytoje teritorijoje nuosavybės ar kitais teisėtais pagrindais valdo ir eksploatuoja elektros energijos perdavimo tinklą arba elektros energijos skirstomąjį tinklą.</p> <p>Atlikti kitas Metodikos 2 korekcijas pagal pateiktas pastabas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl gamintojo apibrėžimo Žr. 27 pastabą.</p> <p>Dėl 4 punkte išdėstytos pastabos nurodyti, kokias elektrines apima sąvoka „elektrinė“. Kaip pastaboje ir nurodyta, Įstatymo 2 straipsnio 14 dalis elektrinę apibrėžia kaip „elektros energijos gamintojo nuosavybės ar kita teise valdomi <...> įrenginiai“. Taip pat, kaip pastaboje įvardyta, Įstatymo 2 straipsnio 25 dalis terminą „gamintojas“ apibrėžia būtent kaip energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintoją.</p> <p>Apibendrinant, terminas elektrinė apima būtent gamintojo iš atsinaujinančių išteklių nuosavybės ar kita teise valdomi įrenginiai.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
		– AEI). Manytina, jog šiuo atveju turėtų būti pasirinktas pastarasis apibrėžimas.		
4.	<p>7 punktas.</p> <p>7. Komisija, nustatydamą didžiausiąją kainą, vadovaujasi ekonominio efektyvumo, technologinio atnaujinimo ir mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principais.</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys, jog AIEI 20 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta, jog Komisija, nustatydamą didžiausiąją kainą, vadovaudamasi mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu, įvertina elektros energijos gamybos, naudojant skirtingas atsinaujinančių išteklių rūšis, sąnaudas. Taigi AIEI neįtvirtina ekonominio efektyvumo ir technologinio atnaujinimo principų taikymo apskaičiuojant didžiausiąją kainą.</p>	<p>7. Komisija, nustatydamą didžiausiąją kainą, vadovaujasi ekonominio efektyvumo, technologinio atnaujinimo ir mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu principais.</p>	<p>Atsižvelgta.</p>
5.	<p>10.1 papunktis.</p> <p>10.1. pirmuoju etapu atsižvelgiama į Europos šalyse viešai skelbiamus duomenis apie efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti lyginamąsias elektros energijos sąnaudas. Vertinant efektyviausią technologiją pagal lyginamąsias elektros energijos kainas atsižvelgiama į meteorologinius šalių duomenis. Pagal turimus duomenis atrenkamos dvi mažiausias lyginamąsias elektros energijos sąnaudas patiriančios technologijos;</p>	<p>1. Prašome Komisijos paaiškinti, kokiais argumentais remiantis nustatant didžiausiąją kainą pirmajame etape bus atrenkamos tik dvi mažiausias lyginamąsias elektros energijos gamybos sąnaudas patiriančios technologijos. Taip pat prašome paaiškinti, kaip pasirinkus būtent tokių kitų technologijų eliminavimo būdą bus užtikrinama, kad jau pirmajame didžiausiosios kainos nustatymo etape nebus nepagrįstai eliminuojamos kitos technologijos dar neįvertinus visų aktualių aspektų (pvz., masto ekonomija, kt.).</p> <p>2. Siekdami teisinio aiškumo, prašome:</p> <p>2.1. Aiškiai numatyti viešai prieinamus šaltinius arba kriterijus, kuriais remiantis Komisija pasirinks viešai prieinamus šaltinius, kuriuose pateikta informacija bus naudojama tolimesniems didžiausiosios kainos skaičiavimams.</p> <p>2.2. Patikslinti ir įvardinti, kokie konkrečiai (ar faktiniai ir už kurių laikotarpį) meteorologiniai duomenys ir iš kokių oficialių šaltinių bei iš kurių šalių bus naudojami. Papildomai siūlome</p>	<p>Nurodyti konkrečiai duomenų rūšis, šaltinius ir laikotarpius.</p> <p>Technologijas vertinti pagal klimato juostas.</p> <p>10.1. pirmuoju etapu atsižvelgiama į Europos šalyse viešai skelbiamus duomenis apie efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti lyginamąsias elektros energijos gamybos sąnaudas. Vertinant efektyviausią technologiją pagal lyginamąsias elektros energijos kainas atsižvelgiama į meteorologinius šalių duomenis. Pagal turimus duomenis atrenkamos dvi mažiausias lyginamąsias elektros energijos gamybos sąnaudas patiriančios technologijos;</p>	<p>Paaškinimas dėl pasirinkto modelio.</p> <p>Pirmajame etape dviejų technologijų atrinkimo modelis pasirinktas dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atsižvelgiant į istorinius duomenis; 2. atsižvelgiant į viešuose analitiniuose šaltiniuose skelbiamus įvairių technologijų lyginamųjų sąnaudų dinamikos tendencijas, 3. atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos reglamentavimą tam tikrų technologijų dalyvavimas vystant atsinaujinančių energijos išteklių rinką yra apribotas, ir dėl to nėra prasmingas jų sąnaudų skaičiavimas; 4. atsižvelgiant į tai, kad reminatis tik viena viešai prieinamuose šaltiniuose randama efektyviausia technologija gali nebūti išlaikomas objektyvumas,

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaškinimas
		<p>įsivertinti, kiek skirtingose klimato juostose skiriasi technologijų efektyvumas.</p> <p>2.3. Patikslinti, jog vertinamos palyginamosios elektros energijos gamybos sąnaudos.</p>		<p>buvo pasirinktas modelis, kuomet atrenkamos dvi efektyviausios technologijos įvertinant meteorologines sąlygas (siekiant išvengti gamybos efektyvumo disproporcijos lyginant pvz. labai didelio vėjingumo ar intensyvios saulės šalis ir Lietuvą), ir apskaičiuojama būtent šių technologijų didžiausioji kaina.</p>
6.	<p>10.2 papunktis. 10.2. antruoju etapu nustatoma Metodikos 10.1 punkte aprašytu būdu atrinktų efektyviausių technologijų kainos Metodikos 9 punkte nustatytu principu įvertinant Lietuvos rinkoje steigiamų ir veikiančių elektrinių santykinų sąnaudų grupes. Didžiausioji kaina nustatoma mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu.</p>	<p>1. Prašome paašškinti, ar teisingai suprantame, kad antrajame etape, apskaičiavus kiekvienos atrinktos technologijos didžiausiąją kainą bus pasirinkta viena mažiausią finansinę naštą elektros energijos vartotojams kelianti technologija.</p> <p>2. Pažymėtina, kad Rekomendacijų 54 punkte įtvirtina, kad kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų priimamus teisės aktus sudaro punktai, punktų papunkčiai, punktų pastraipos.</p>	<p>10.2. antruoju etapu nustatoma Metodikos 10.1 punkte papunktyje aprašytu būdu atrinktų efektyviausių technologijų kainos Metodikos 9 punkte nustatytu principu įvertinant Lietuvos rinkoje steigiamų ir veikiančių elektrinių santykinų sąnaudų grupes. Didžiausioji kaina nustatoma mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu.</p>	<p>Atsižvelgta. Kaip nurodyta Metodikos 10.2 papunktyje, antrajame etape, apskaičiavus kiekvienos atrinktos technologijos didžiausiąją kainą bus pasirinkta viena mažiausią finansinę naštą elektros energijos vartotojams kelianti technologija. Punktas papildytas.</p>
7.	<p>11.1 papunktis. 11.1. atsižvelgdama į Europos šalyse viešai skelbiamus duomenis apie efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti investicinius poreikius elektrinei įsteigti, į Lietuvos rinkoje steigiamų elektrinių faktinius investicinius poreikius;</p>	<p>1. Siūlome patikslinti, nurodant, kad kalbama apie faktines/realias, ne projektines investicijas.</p> <p>2. Žr. 2.6 pastabą dėl viešai skelbiamų duomenų šaltinių ir (arba) jų atrankos kriterijų nurodymo.</p>	<p>11.1. atsižvelgdama į Europos šalyse viešai skelbiamus duomenis apie efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti faktinius investicinius poreikius elektrinei įsteigti, į Lietuvos rinkoje steigiamų elektrinių faktinius investicinius poreikius;</p> <p>Papildyti punktą informacijos šaltiniais, nuorodomis į juos ar jų atrankos kriterijais.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Kadangi informacinių šaltinių skaičius nėra baigtinis, taip pat jie gali keistis, ar būti atnaujinami, Informaciniai šaltiniai bus nurodyti konkrečių skaičiavimų pažymose.</p>
8.	<p>11.2 papunktis. 11.2. atsižvelgdama į vidutinius santykinus investicinius poreikius Lietuvos rinkoje elektrinėms prijungti prie elektros tinklų per laikotarpį, nurodytą Metodikos 23 punkte. Jeigu per šį laikotarpį nebuvo atlikta elektros energetikos objektų (irenginių) prijungimų prie</p>	<p>Pažymėtina, kad Metodikos 23 punkte ir šitame papunktyje yra kalbama apie elektrinių prijungimą, tačiau tuo pačiu tiek šioje normoje, tiek kitose normose kartu vartojami ir energetikos objektai (irenginiai). Siūlome visose Metodikos normose vartoti vienodą terminologiją.</p>	<p>11.2. atsižvelgdama į vidutinius santykinus investicinius poreikius Lietuvos rinkoje elektrinėms prijungti prie elektros tinklų per laikotarpį, nurodytą Metodikos 23 punkte. Jeigu per šį laikotarpį nebuvo atlikta elektrinių elektros energetikos objektų (irenginių) prijungimų prie elektros</p>	<p>Atsižvelgta.</p>

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>elektros tinklų, investuotino kapitalo apimtis elektrinei prijungti nustatoma vadovaujantis paskutiniaisiais faktiniais elektros tinklo operatoriaus pateiktais duomenimis apie investicinius poreikius elektros energetikos objektams (įrenginiams) prijungti;</p>		<p>tinklų, investuotino kapitalo apimtis elektrinei prijungti nustatoma vadovaujantis paskutiniaisiais faktiniais elektros tinklo operatoriaus pateiktais duomenimis apie investicinius poreikius elektrinėms elektros energetikos objektams (įrenginiams) prijungti;</p>	
9.	<p>11.3 papunktis. $k_{bc} = 1$, jei elektros energijos jėgainėje gaminama tik elektros energija, t. y. visa įrengtoji galia yra skirta elektros energijai gaminti;</p> <p>$k_{bc} < 1$, jei kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje gaminama elektros energija ir šilumos energija, t. y. dalis įrengtosios galios yra skirta šilumos energijai gaminti, ir šiuo atveju koeficientas nustatomas pagal alternatyvaus šilumos šaltinio principą.</p>	<p>1. Siūlome vartoti vienodą terminologiją.</p> <p>2. Siekiant aiškumo ir skaidrumo, siūlome Metodikoje konkrečiau detalizuoti ir apibrėžti „alternatyvaus šilumos šaltinio principą“.</p>	<p>$k_{bc} = 1$, jei elektros energijos jėgainėje elektrinėje gaminama tik elektros energija, t. y. visa įrengtoji galia yra skirta elektros energijai gaminti;</p> <p>Siūlome papildyti apibrėžimu ir/ar jo skaičiavimu.</p>	Atsižvelgta.
10.	<p>12 punktas. 12. Komisija nustato investuotino kapitalo apimtį elektrinei prijungti (KP) prie operatoriaus tinklo kaip vidutinės svertinės vieno MW elektros energetikos objektų (įrenginių) prijungimo prie operatoriaus tinklo praėjusiais 3 kalendoriniais metais sąnaudas pagal formulę: <...></p> <p>K_S – 3 paskutinius kalendorinius metus elektros energetikos objektų (įrenginių) prijungimo prie operatoriaus tinklo sąnaudų suma, Eur; <...></p>	<p>1. Atkreipiame dėmesį, kad AEI elektrinę prijungiant prie operatorių tinklų investuotino kapitalo apimtys, susijusios su AEI elektrinės prijungimu, gali iš esmės skirtis priklausomai nuo tinklo prie kurio prijungiama AEI elektrinė (skirstomojo / perdavimo tinklo), taip pat susijusių sąnaudų dydis gali iš esmės skirtis priklausomai nuo AEI elektrinės galingumo, technologijos, konkrečios vietovės ir pan. Atsižvelgiant į tai, kad AEI elektrinių prijungimas nėra tolygus kitų elektros energetikos objektų (įrenginių) prijungimui, taip pat investuotino kapitalo apimtys priklauso nuo daug kitų susijusių aspektų, siūlome Komisijai įvertinti galimybę patikslinti šį Metodikos 2 punktą numatant, kad bus vertinamos tik su AEI elektrinių prijungimu susijusios sąnaudos, kurios taip pat potencialiai galėtų būti diversifikuojamos pagal konkretaus</p>	<p>Pakoreguoti punktą pagal pastabą bei pakoreguoti K reikšmės indeksą arba 3 formulę.</p>	Atsižvelgta.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
		operatorių tinklą, technologiją ar kitus kriterijus. 2. Pažymėtina, kad K_S reikšmės 3 formulėje nėra.		
11.	14 punktas. 14. Elektrinės naudingo eksploatavimo laikotarpis (T) nustatomas atsižvelgiant į Europos šalyse viešai skelbiamus duomenis apie efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti naudingo eksploatavimo laikotarpius.	Žr. 2.6 pastabą dėl viešai skelbiamų duomenų šaltinių ir (arba) jų atrankos kriterijų nurodymo.	Papildyti punktą informacijos šaltiniais, nuorodomis į juos ar jų atrankos kriterijais.	Neatsižvelgta. Žr. 7 pastabą.
12.	16 punktas. f – didžiausioji kaina, užtikrinanti Metodikos 9 punkte nurodytą būsimų pinigų srautų grynąją dabartinę vertę (NPV), lygią nuliui, Eur/MWh;	Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Metodikos 22 punktą f reikšmė yra apskaičiuojama kaip visų ankstesnių veiksmų / formulių rezultatas. Atitinkamai nėra aišku, kaip ši reikšmė galės būti naudojama tarpiniuose skaičiavimuose, siekiant apskaičiuoti galutinę didžiausiąją kainą.	Įvertinti 6 formulės teisingumą.	Paaiškinimas. f reikšmė apskaičiuojama iš tarpinių skaičiavimų, todėl ji pati tarpiniuose skaičiavimuose nenaudojama. Prie pastabų lentelės pridėdamas f reikšmės išvedimas.
13.	17 punktas. 17. Komisija nustato elektrinėje pagaminamą vidutinį santykinį metinį elektros energijos kiekį, atsižvelgdama į Europos šalyse prieinamų efektyviausių elektrinių naudingumo koeficientą bei Lietuvoje steigiamų ir veikiančių palyginamų elektrinių naudingumo koeficientą, pagal formulę: <...>	1. Prašome Komisijos paaiškinti, ar vertinant elektrinių naudingumo koeficientus bus atsižvelgiama į Lietuvos meteorologines sąlygas, kurios gali iš esmės skirtis nuo kitose Europos šalyse esančių sąlygų. 2. Žr. 2.6 pastabą dėl viešai skelbiamų duomenų šaltinių ir (arba) jų atrankos kriterijų nurodymo.	Papildyti punktą informacijos šaltiniais, nuorodomis į juos ar jų atrankos kriterijais.	Paaiškinimas. Kadangi iš anksto nėra žinoma, kokie konkrečiais metais viešieji šaltiniai bus naudojami, todėl metodikoje nėra galimybės numatyti konkrečius sąlygų palyginimus. Meteorologinių sąlygų palyginimas bus detalai apibūdinamas pažymoje, lydėsiančioje didžiausios kainos apskaičiavimą.
14.	18.1 papunktis. 18.1. Europos šalyse viešai skelbiamus duomenis apie efektyviausių technologijų elektros energijai iš atsinaujinančių energijos išteklių gaminti patiriamas veiklos sąnaudas, į Lietuvos rinkoje statomų ir įrengiamų elektrinių faktines veiklos sąnaudas;	Žr. 2.6 pastabą dėl viešai skelbiamų duomenų šaltinių ir (arba) jų atrankos kriterijų nurodymo.	Papildyti punktą informacijos šaltiniais, nuorodomis į juos ar jų atrankos kriterijais.	Neatsižvelgta. Žr. 7, 13 pastabas.
15.	20 punktas. 20. Komisija nustato laukiamą metinę elektrinės veiklos sąnaudų apimtį kaip procentinę dalį nuo investuotino kapitalo apimties elektrinei įsteigti,	1. Prašome paaiškinti, kuo remiantis įtvirtinami tokie sąnaudų apimties ribojimo procentiniai dydžiai ir pateikti jų pagrindimą.	Papildyti punktą informacijos šaltiniais, nuorodomis į juos ar jų atrankos kriterijais.	Metodikoje nustatyti skirtingų technologijų laukiamos metinės elektrinės veiklos sąnaudų apimties apribojimai remiantis

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
	<p>atsižvelgdama į Europos šalyse prieinamų efektyviausių technologijų elektrinių veiklos sąnaudų apimtį, Lietuvoje steigiamų ir veikiančių palyginamų elektrinių veiklos sąnaudų apimtį. Bet kuriuo atveju Komisijos nustatyta laukiama metinė elektrinės veiklos sąnaudų apimtį elektrinėms, naudojančioms saulės, vėjo ir hidroenergiją, negali būti didesnė nei 2,5 proc., elektrinėms, naudojančioms biomasę, negali būti didesnė nei 4 proc., elektrinėms, naudojančioms biomasę, negali būti didesnė nei 6 proc. investuotino kapitalo apimtį elektrinei įsteigti.</p>	<p>2. Žr. 2.6 pastabą dėl viešai skelbiamų duomenų šaltinių ir (arba) jų atrankos kriterijų nurodymo.</p>		<p>Europos šalyse viešai skelbiamais duomenimis apie Europos šalyse naudojamus veiklos sąnaudų apribojimus. Vertinant buvo remiamasi šiais šaltiniais: Fraunhofer saulės energijos sistemų instituto ataskaita „Levelized cost of electricity renewable energy technologies“ (2018 m.)¹; International Renewable Energy Agency (IRENA) ataskaita „Renewable power generations costs in 2017“ (2018 m.)². Vertinant biomasės veiklos sąnaudas kaip procentą nuo investuotino kapitalo papildomai remiamasi Skyriaus skaičiavimais AB „Utenos šilumos tinklai“, AB „Alytaus energija“ (tuo metu - UAB „Litesko“ filialo „Alytaus energija“) ir UAB „Utenos šilumos tinklai“ pagal pateiktas ataskaitas patiriamų veiklos sąnaudų ir atliktų Komisijos suderintų investicijų į kogeneracines jėgaines santykius³. Nustatant saulės energijos elektrinių veiklos sąnaudų dalį nuo investuotino kapitalo dydžio, įvertinta Saulės energetikos asociacijos 2019 kovo 26 Nr. 03-26/02 raštu pateikta informacija.</p>

¹ https://www.ise.fraunhofer.de/content/dam/ise/en/documents/publications/studies/EN2018_Fraunhofer-ISE_LCOE_Renewable_Energy_Technologies.pdf

² https://www.irena.org/-/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2018/Jan/IRENA_2017_Power_Costs_2018.pdf

³ Komisijos 2008 m. gruodžio 12 d. nutarimas Nr. O3-198 „Dėl akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ investicijų, iš dalies finansuojamų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų“; Komisijos 2008 m. spalio 2 d. nutarimas Nr. O3-140 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ investicijų, iš dalies finansuojamų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų“;

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
16.	22 punktas. 22. Apibendrinant (1)-(6) formules, didžiausioji kaina apskaičiuojama pagal formulę: <...>	Siekdami aiškumo, siūlome nurodyti formulės numerį.	Pakoreguoti punktą pagal pastabą.	Atsižvelgta.
17.	24 punktas. 24. Gamintojai, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų Komisijai raštu pateikia informaciją ir pagrindžiančius dokumentus: <...>	Siekdami supaprastinti informacijos pateikimą, siūlome Metodiką papildyti priedu, kurį Gamintojai užpildytų ir pateiktų Komisijai.	24 punkte nurodomą informaciją perkelti į Metodikos priedą.	Atsižvelgta.
18.	24.1 papunktis. 24.1. per praėjusius kalendorinius metus įvykdytų investicijų apimtis elektrinei įsteigti, nurodant, kokios galios elektrinei įsteigti buvo skirtos investicijos;	Prašome Komisijos nurodyti, kokius įvykdytų investicijų pagrindžiančius dokumentus Gamintojas turėtų pateikti Komisijai.	Įvardinti įvykdytų investicijų apimtis pagrindžiančius dokumentus.	Atsižvelgta iš dalies. Teiktina informacija nurodyta 2 Metodikos priede.
19.	24.3 papunktis. 24.3. vidutinį santykinį praėjusių kalendorinių metų pagamintos ir į elektros tinklus pateiktos elektros energijos kiekį, tenkantį 1 MW instaliuotos galios;	Manome, kad prašoma pateikti informacija yra perteklinė, kadangi šį dydį Komisija gali apskaičiuoti iš informacijos, gautos pagal Metodikos 2 24.1 ir 24.2 papunkčius.	24.3. vidutinį santykinį praėjusių kalendorinių metų pagamintos ir į elektros tinklus pateiktos elektros energijos kiekį, tenkantį 1 MW instaliuotos galios;	Atsižvelgta.
20.	25 punktas 25. Komisija didžiausią kainą nustato ir skelbia ne vėliau kaip prieš mėnesį iki informacijos apie aukcioną paskelbimo dienos.	Dėl viešo paskelbimo žr. 1.21 pastabą.	Pakoreguoti punktą, tiksliai nurodant, kur bus paskelbta nurodoma informacija.	Atsižvelgta.
Lietuvos vėjo energetikos asociacija				
21.	5 punktas.	Metodikos 5 punkte termino „Elektrinės įsteigimas siūlytume papildyti būtinaja infrastruktūra. Atitinkamai patikslinti Metodikos 11 punktą.	5. <...> Elektrinės įsteigimas – elektrinės gamybos (gavybos) įrenginių ir jam reikalingos (būtinios) infrastruktūros techninio projekto parengimas, įrenginių įsigijimas, sumontavimas, derinimas ir baigiamieji darbai. 11. Komisija apskaičiuoja investuotino kapitalo apimtį elektrinei ir jai reikalingai (būtinai) infrastruktūrai įsteigti.	Atsižvelgta iš dalies. Papildžius 5 punktą, į įsteigimo apibrėžimą jau patenka ir būtinos infrastruktūros techninis projektavimas, todėl pakartotinai nurodyti 11 punkte nereikia.
22.	11.2 papunktis.	Norėtume atkreipti Komisijos dėmesį, kad Komisijai apskaičiuojant investuotino kapitalo apimtį elektrinei ir jai reikalingai (būtinai) infrastruktūrai įsteigti atsižvelgiant, kaip numatyta		Atsižvelgta. Žr. 10 pastabą.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
		Metodikos 11.2. punkte, į vidutinius santykinius investicinius poreikius Lietuvos rinkoje elektrinėms prijungti prie elektros tinklų per laikotarpį, reikėtų turėti omenyje, kad vienos elektrinės yra jungiamos prie mažesnės įtampos elektros tinklų (pvz. 0,4 kV), o kitos – prie didesnės (pvz. 330kV), todėl investiciniai poreikiai kiekvienu atveju gali ženkliai skirtis.		
23.	12 punktas.	Atkreipiame dėmesį, kad 12 punkte nurodytoje formulėje, nėra 12 punkte nurodyto dydžio Ks.		Atsižvelgta.
24.	14 punktas.	Siūlytume patikslinti kuriais viešai skelbiamais duomenimis bus naudojama nustatant elektrinės naudingo eksploatavimo laikotarpį.		Neatsižvelgta. Žr. 7, 13 pastabas.
25.	17 punktas.	Siūlytume patikslinti nuostatą: „Komisija nustato elektrinėje pagamintą vidutinį santykinį metinį elektros energijos kiekį, į Europos šalyse prieinamų efektyviausių elektrinių naudingumo koeficientą bei Lietuvoje steigiamų ir veikiančių palyginamų elektrinių naudingumo koeficientą” nurodant termino „prieinamas“ reikšmę (jau eksploatuojamos elektrinės, šiuo metu gaminamos, prototipai ar kt.)		Atsižvelgta iš dalies. Patikslinta terminologija.
26.	24 punktas. 24. Gamintojai, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų Komisijai raštu pateikia informaciją ir pagrindžiančius dokumentus: <...> 24.2. per praėjusius kalendorinius metus pagamintos ir patiektos elektros energijos kiekį; 24.3. vidutinį santykinį praėjusių kalendorinių metų pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį, tenkantį 1 MW instaliuotos galios;	Ši nuostata keistina atsižvelgiant į tai, kad ši informacija yra prieinama tinklų operatoriams, todėl, siekiant išvengti bereikalingos administracinės naštos gamintojams ir Komisijai, siūlytume numatyti, kad aukščiau numatyta informacija būtų teikiama operatorių.		Atsižvelgta. Žr. 19 pastabą.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija				
27.	1 punktas.	Lietuvos Respublikos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas apibrežiamas kaip asmuo, eksploatuojantis energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir jame gaminantis elektros, šilumos ir (ar) vėsumos energiją bei turintis (jeigu tai privaloma pagal įstatymus) atitinkamą leidimą, licenciją ar atestatą verstis šia veikla. Panašus gamintojo apibrėžimas įtvirtintas ir Didžiausiosios kainos metodikos projekto 5 punkte. Vadovaujantis šiais apibrėžimais, aukcione dalyvaujant gamintojui, jis jau turėtų turėti veikiančius elektros energijos gamybos įrenginius. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo pakeitimo 20 straipsnio 4 dalies 4 punkte įtvirtintas įpareigojimas aukciono dalyviams pateikti patvirtinimą, kad jie statys ar įrengs naujas, anksčiau neeksploatuotas elektrines, kurių statybai ar įrengimui bus naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga.	Atsižvelgiant į tai, bei siekiant Įstatymo pakeitimą įgyvendinančių teisės aktų suderinamumo su Įstatymo pakeitimo nuostatomis, siūlome Didžiausiosios kainos metodikos projekte nurodomus gamintojus atitinkamai pakeisti į asmenis arba asmenis, planuojančius statyti ar įrengti elektrinę, jei jie dar neturi veikiančios elektrinės ir negamina elektros energijos.	Atsižvelgta. Įvestas terminas „potencialus gamintojas“.
28.	8.6. papunktis.	Siekiant aiškumo, siūlome detalizuoti technologijas, kurioms, nustatant didžiausiąją elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainą (toliau — didžiausioji kaina) yra įvertinamos laukiamos elektrinės kuro įsigijimo sąnaudos.		Atsižvelgta. Formuluoję patikslinta.
29.	10 punktas.	Įstatymo 20 straipsnio 6 dalyje nurodoma, kad „Nustatydamas didžiausiąją kainą, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu, įvertina elektros energijos	Atsižvelgiant į tai, manome, kad ne didžiausioji kaina turėtų būti nustatoma dviem etapais, o atsinaujinančių išteklių rūšis, kurios investicijos parametrai naudojami šiai kainai nustatyti. „Vadovaujantis mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams	Atsižvelgta. Patikslintos formuluojęs.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
		gamybos, naudojant skirtingas atsinaujinančių išteklių rūšis, sąnaudas.“	principu, elektros energijos gamybos, naudojant skirtingas atsinaujinančių išteklių rūšis, technologijos nustatomos dviem etapais:“	
30.	Dėl 10.1, 11.1, 18.1 papunkčių ir 14, 17, 20 punktų.	Siekiant duomenų pagrįstumo, siūlome nurodyti, kad nustatant didžiausią kainą duomenys, apie skirtingų technologijų įvesties parametrus, imami iš Europos Sąjungos šalių narių oficialių viešai skelbiamų ataskaitų.	Siekiant duomenų pagrįstumo, siūlome numatyti, kad atsižvelgiama į ES šalių narių oficialiose viešai skelbiamose ataskaitose nurodytus duomenis apie <...>	Neatsižvelgta. Nesiaurinamas galimų informacijų šaltinių ratas, kadangi ataskaitas gali rengti ir organizacijos (OECD, Europos Komisija, moksliniai institutai).
31.	10.1. papunktis.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Siekiant aiškumo, siūlome aiškiai įvardyti, kad pirmuoju vertinimo etapu yra vertinamos visų atsinaujinančių išteklių technologijų lyginamosios sąnaudos. 2. Patikslinti, kad vertinimui naudojamos lyginamosios elektros energijos gamybos kainos. 3. Siekiant objektyvumo vertinant skirtingų technologijų elektros energijos gamybos kainas, siūlome aiškiai įvardyti, kokios sąnaudos, nustatant kainą, yra vertinamos. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neatsižvelgta. Tais atvejais, kai Lietuvoje tam tikrų technologijų vystymas yra negalimas dėl teisinių apribojimų (pvz. hidroenergijos gamyba), duomenų apie šią technologiją ir atitinkamai didžiausiosios kainos šios technologijos įvesties duomenimis skaičiavimas neturi prasmės. 2. Atsižvelgta. 3. Konkrečios sąnaudos įvardijamos 11-20 Metodikos punktuose.
32.	10.2. papunktis ir 11 punktas.		Siekiant aiškumo, siūlome aiškiai įvardyti, kad apskaičiuojant didžiausią kainą vertinamos tik antruoju etapu nustatytos technologijos.	Atsižvelgta. Formuluoatė patikslinta.
33.	11.1. papunktis.		Atsižvelgiant į tai, kad skirtingose ataskaitose gali būti skirtingai suprantama elektrinės investiciniai poreikiai, siekiant aiškumo, siūlome aiškiai įvardyti, ar investicijos apima tik technologijos įsigijimą, ar ir jos įrengimą.	Netatsižvelgta. Apibrėžime „Elektrinės įsteigimas“ yra įvardyta, kad šis terminas apima ne vien įrangos įsigijimą. Atitinkamai, terminas „Kapitalas elektrinei įsteigti“ apima ne vien įrangos įsigijimą.
34.	11.3 papunktis.		Siūlome patikslinti formulėje naudojamos Ki reikšmės aprašymą numatant, kad tai investuotino kapitalo apimtis elektrinei įsteigti.	Atsižvelgta.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
35.	12 punktas.		<p>1. Atsižvelgiant į tai, kad elektrinių prijungimas prie perdavimo ir skirstomojo tinklo reikalauja skirtingų sąnaudų, manome, kad tikslinga būtų vertinti vidutines svertines elektrinių prijungimo sąnaudas, kas leistų atsižvelgti į skirtingus technologijų dydžius. Šiuo aspektu siūlome vertinti ir kitus įvesties parametrus, naudojamus didžiausiosios kainos apskaičiavimui.</p> <p>2. Siūlome formulėje ir aprašyme suvienodinti 3 paskutinių kalendorinių metų elektrinių prijungimo prie operatoriaus tinklo sąnaudų žymėjimą.</p> <p>3. Atsižvelgiant tai, kad per siūlomus 3 paskutinius kalendorinius metus gali būti neprijungta nė vienos elektrinės, arba prijungtų elektrinių įrengtosios galios gali būti panašios, siekiant, kad skaičiuojant didžiausiąją kainą būtų atsižvelgta į skirtingų technologijų įrengtąsias galias, siūlome nustatyti, kad prijungimo sąnaudos apskaičiuojamos įvertinant konkretų skaičių prijungimų.</p>	<p>1. Atsižvelgta iš dalies. Patikslintos formuluotės.</p>
36.	16 punktas.		Atsižvelgiant į tai, kad P_i reikšmė yra apibrėžiama kaip laukiamų pajamų į operatoriaus tinklus patiekto elektros energijos kiekį suma skatinimo laikotarpio i-taisiais metais, siūlytina patikslinti mato vienetą Eur/MWh .	Atsižvelgta iš dalies. Patikslintas dydžio P_i apibrėžimas.
37.	18.2 papunktis.	Atkreipiame dėmesį, kad vidutinių santykinių Lietuvos rinkoje veikiančių elektrinių balansavimo sąnaudų apskaičiavimas nurodytas Didžiausiosios kainos metodikos projekto 19 punkte.		Komentaras. 19 punkte detalizuojamas vidutinių santykinių balansavimo sąnaudų skaičiavimas formule.
38.	Dėl 12, 19 punktuose naudojamų formulių.		Siekiant aiškumo, manorinė, kad turi būti aiškiai numatyta, kad apskaičiuojant elektrinių prijungimo prie elektros tinklų ir balansavimo sąnaudas, yra vertinami tik elektrinių, nustatytų pagal Didžiausiosios	Atsižvelgta. Patikslinta formuluotė.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
			kainos metodikos projekto 10.2 papunktį, duomenys.	
39.	19 punktas.		Atsivėlgiant š. m. balandžio 18 d. susitikime išgirstus komentarus, manome, kad nustatant balansavimo sąnaudas neturėtų būti apsiribojama tik Baltpool interneto svetainėje skelbiama informacija apie tinklų operatorių patirtas balansavimo sąnaudas, kadangi jos neatspindės pavienių elektrinių patiriamų balansavimo sąnaudų.	Neatsižvelgta. Kaip minėtame š. m. balandžio 18 d. susitikime buvo argumentuojama, skaičiavimams gali būti imama efektyviausių technologijų ir mažiausios finansinės naštos vartotojams principu pagrįstos sąnaudos. Jei ekonomine prasme efektyviausia yra balansuoti didelį elektros gamybos kiekį, tai darytina išvada, kad šios sąnaudos atspindėtų efektyviausią būdą subalansuoti kartu visų gamintojų kiekį, t.y. gamintojai turėtų judėti link bendro susitarimo bendrai įsigyti balansavimo sąnaudas. Jei gamintojas neveikia efektyviausiu būdu, dėl to neturi būti pažeistas mažiausios finansinės naštos vartotojui principas.
40.	21 punktas.		Siekiant aiškumo, siūlome aiškiai reglamentuoti, kaip bus nustatomos laukiamos metinės kuro įsigijimo sąnaudos.	Atsižvelgta. Patikslinta formuluotė.
41.	22 punktas.		Atsivėlgiant į tai, kad Didžiausiosios kainos metodikos projekto 10.2 papunktyje nurodytu vertinimu gali būti atrinkta tiek šilumą, tiek elektrą gaminanti elektrinė, siūlome formulėje numatyti kc koeficientą, atskiriančią veiklos sąnaudų ir kuro įsigijimo sąnaudoms prilyginamų sąnaudų kiekius, tenkančius elektros energijos gamybai ir šilumos energijos gamybai.	Atsižvelgta.

Eil. Nr.	Projekto nuostata	Pastaba	Siūlomas pakeitimas	Atsižvelgta/neatsižvelgta, paaiškinimas
42.	24.1 papunktis.		Siūlome įvertinti šio papunkčio reikalingumą. Abejotina, ar šis įpareigojimas praktikoje veiks, kadangi elektrinės gali būti statomos įvairiais laikotarpiais, kai tuo tarpu informacija teikiama tik pasibaigus kalendoriniams metams.	Atsižvelgta. Patikslinta formuluotė.
43.	24.2 papunktis.		Siūlome vertinti šio papunkčio reikalingumą, kadangi informaciją Komisijai gali pateikti ir elektros tinklų operatoriai, kurie tiesiogiai disponuoja šiais duomenimis.	Atsižvelgta.
44.	24.3 papunktis.		Siūlome įvertinti šio papunkčio reikalingumą, kadangi šiuos duomenis Komisija gali nustatyti atsivėlgdama į elektrinės elektros energijos gamybos kiekį ir įrengtąją galią.	Atsižvelgta.
45.			Siekiant aiškumo, siūlome suvienodinti naudojamus terminus: „elektrinė“, „technologija“, „objektas (įrenginys)“, „gamybos įrenginys“ arba apibrėžti jų skirtumus.	Atsižvelgta.